

Gafur (Orhan Kemal' in "Gurbet Kuşları" adlı Romanı) Uyumsuz

Karakter Gafur köyden şehire inmekle hayatını kurnazlıkla, ikiyüzlülükle kazanacağına inanır. İstanbul'da iyi iş yapan zengin bir kabzımalın yanında kendine iş ve yatacak yer edinen Gafur, köy ahaline mektuplarla çok iyi yerlere geldiğini haber salarak gösteriş yapar. Fakat köyden Memed'in yanına gelmesi ile tüm fiyakası bozulan gerçek yüzü ortaya çıkan Gafur, Memed'ten nefret eder. Ona ve bir türlü elde edemediği Ayşe'ye karşı takıntılı bir şekilde yaşayan yalancı ve iftiracı adam ne kadar çok kötülüklerini istese de başarılı olamaz. Hırsızlığının açık olduğu dükkân kâtibi ile araları açılınca adamı yaralayan Gafur işinden olur ve hapse düşer. Yerine geçen ve Ayşe ile evlenen köylüsü Memed'i çok kıskanır onlardan intikam almak için gecekondualarının yıkılmasını sağlar. Memed'in kız kardeşine asılır. Şehvetli biri olan Gafur, en yakın dostu bakkalın çırağı ile pek çok kadına sahip olmuş, cahil bir adamdır.

Aktiviteler Gafur her ne kadar işine odaklı biri değilse de kumar ve içki konusunda üzerine yoktur. Hemen her akşam sarhoş olan ve yakın dostu bakkalın çırağı ile kadınlar hakkında muhabbet eden karakter, hapse düştüğünde dahi akıllanmaz. İnsanların arasını açmaktan ve patronlarına yağ çekmek dışında işlevsiz biridir.

ÖRNEK ANILAR

Takıntılı Gafur hırslı bir adamdır, kendini beğenmeyen Ayşe'ye de, ondan daha iyi olmak adına çabalayan Memed'te karşı da takıntısı vardır. Kendine karşı olduklarını bildiği iki karakterden de hazzetmeyen Gafur, onların işlerini yokuşa sürmek için sürekli düşünür durur, zira köylüsü Memed'in memlekete dönüp, yalanlarını ortaya çıkarmasından çekinir; "... Okuma yazma belledi mi, tamam. Köye vardı mı, Gafur ağasının okuma-yazma bilmediğinden söz açacak, kabzımalım diye fort attığını sokuşturacaktı. "... nirden geldi bu pis oğlan şuraya! Lâkin suç onda değil, bende. Ne demiye eşşeğin aklına karpuz kabuğu düşürdüm de mektüp saldıydım? Akıl işte. Lâkin okuma-yazma bellemesi..."

Yalancı Hizmetçi Ayşe'yi diğer hizmetçi kızlar gibi cinsel yönden kullanamayınca etrafta adını çıkararak kendisi ile övünmeye çalışır. Bakkalın çırağına Ayşe ile geceleri gizli gizli birlikte oldukları yalanını uydurur. Çok sonraları kendi elde edemediği Ayşe için Memed'in babası kendisine kızı nasıl bilirdin diye sorunca pek çok yalanı arka arkaya sıralar; "Ben mi? Eyi bilmem. Oğlunu avucuna aldı, oğlana büyü mü yaptırdı, avsun mu ne? Lâkin kulağama, orospunun biri. Köy yerinden kalkıp beş altı yaşında İstanbul şeerine gelen bir kızdan hayır olur mu? Bunu sen benden daha iyi bilmen mi? Çukurova gurbetini yıllar yılı adım adım dolaşmadın mı? Ceyhan'daki inşaatta bir Fatma yok muydu?"

İradesiz Kendini dizginlemeyi beceremeyen Gafur, bulduğu her kadına asılmaktan, sürekli içmekten ve paralarını kumarda kaybetmekten başka bir işle uğraşamaz. Onun için varsa yoksa çevreden edindiği tepkiler mühimdir. Bu nedenle de gösterişi uğruna ahlaksızlık dahi yapmaktan çekinmez, kadınları kullanır, etrafta da yaptıklarını övünerek anlatır. Kadınlara zaafî olan Gafur, her fırsatı değerlendirmekten geri kalmaz. Bakkalın çırağının da kendisini ele vermesine oldukça bozulur; "Karşılıklı kadeh kaldırmışlar, köşkerin iri memeli hizmetçilerini tenhalarda sıkıştırmışlar, tırnakları boyalı hanımefendilerin yatak odası pencerelerine bakan yüksek ağaçlara tırmanıp içerileri gözetlemişlerdi."

İkiyüzlü İflâhsızın Memed'i yazdığı dostane mektupla köyden şehre getiren Gafur, ne yazık ki adamcağıza aynı ilgiyi şehirde göstermez. Ona yardımcı oluyormuş gibi görünüp, arkasından fesatlıklar planlamaktan kendini alamaz; "Taş merdiveni ağır ağır indi. İnerken mahsus ağırdan alıyor, İflâhsızın Memed'in duvar örerken onu, ağasının köşkünden ikinci bir ağa gibi indiğini görmesini istiyordu. Görmeliydi ki, yarın köye varınca, köy kahvesinde anlatmalıydı Gafur ağasının halını, dirliğini. Konuşuyorlardı konuşmasına. Gafur akşamları kumara gittikçe görüyordu onu. Elindeki kitabı, kalemi, defteri «İreizicumhur olacakmış gibi», okuyor, habire yazıyordu."

Kıskanç Gafur, İflâhsızın Memed'in yazmayı öğrenip köye kendi elleri ile mektup yazmasına oldukça fazla bozulur. Kendisinin bile bilmeyip onun bu kadar azimli olmasını kıskanarak, kendini köylü hemşerilerine anlatacağı korkusu ile derin düşüncelere kapılır. Kendisine yüz vermeyen Ayşe'nin de Memed'ten yana olması Gafur'u büsbütün kötü düşüncelere iter lakin hapis yatma korkusu ile düşündüklerinden vazgeçer; "Gafur o gece her şeyi açık açık iştince, deliye döndü. Bakkalın çırağıyla kafaları iyice çekmişlerdi. Sarhoştı. Demek ona hiç muhtaçlığı olmadan iş bulan, duvarcılığı belliyen, üstelik okuma yazmanın da iti olan bu oğlan, şimdi de onun göz koyduğu kızı elinden almıştı."

Çıkarıcı Gafur kendi işlerinin yolunda gitmesini sağlamak için her ne kadar istemese de Hüseyin Beyine ve onun karısı hanımefendiye canını feda edecekmiş gibi davranır. Patronuna ve karısına elinden geldiğince yağ

çekerek ön planda kalmaya çalışır, patronun dükkânında pek çok adam tarafından da zaten sevilmeyen Gafur, bir şekilde kendi yerini sağlama almak ister; “Gafur enayi değildi. Bu dünyaya kendini feda edivermek için gelmişti. Sakala göre tarak vurup, dümenini çıkarınca kullanmak!”

Kindar Ayşe’yi elde edemediğine içerlenen Gafur, evlenmek için de kendisini beğenmeyen kadına karşı büyük bir öfke ile doludur. Kızı tehdit ederek kendince intikam almaya çalışır, onların mutlu olmasını istemez. Yaptıkları gece konduyu ne pahasına olursa olsun yıktıracağını söyler. “-Peki, dedi. Alacağın o'sun, alacağınız olsun. Ben gene geleceğim. Gelip yurdunuzu yuvanızı tepenize yıkmazsam kahpe dölüyüm ben de!”

Şehvetli Bakkalın çırağı ile gizli ilişkisinden haberdar olduğu İflahsızın Memed’in kız kardeşi olan Ümmü’yü bir gece sıkıştırarak, babasına söylemekle tehdit ederek kıza sahip olmak ister. Gafur yine beğenilmediği için Ümmü tarafından da reddedilir. Artık kadınsız duramaz, yanan bedenine birini arzular hale gelir; “Cigasasını tablada hırsla söndürüp yüzükoyun uzandı yatağına. Az önce kolları arasında iri bir balık gibi kıvranan kıızı istiyordu. Üç aylık kadınsızlığının açlığı şahlanmıştı, kadın istiyordu, kadın isti- yordu, kadın!”